
PŘEROZDĚLOVACÍ POLITIKA

Rozdělení důchodů ve společnosti

V tržních ekonomikách dochází k **nerovnoměrnému rozložení důchodů** mezi jednotlivci.

Tyto rozdíly v důchodech mezi jednotlivci mají **příčinu v rozdílném bohatství** domácností (rozdíly ve vlastnictví půdy a kapitálu) a v **rozdílu ve mzdách** (rozdílná hodnota lidského kapitálu).

Rozdíly ve vybavení jednotlivců fyzickým a lidským kapitálem tak **způsobují jejich důchodovou nerovnost**.

Původní rozdělení důchodů ve společnosti je tak **kombinací vlivů**, které jednotlivec **nemůže ovlivnit** (dědictví, rodinný původ,) a faktorů, které **ovlivnit může** (vlastní úsilí, snaha o sebevzdělávání).

Přerozdělovací politika

Přerozdělovací (redistribuční) politika se pak snaží změnit toto původní rozdělení důchodů.

Její existence v rámci hospodářské politiky je **ospravedlňována** argumenty, že výchozí rozdělení důchodů může vést k **sociálním tvrdostem**.

Integrální součástí přerozdělovací politiky je **podpora příjmů chudých domácností**.

Otázky

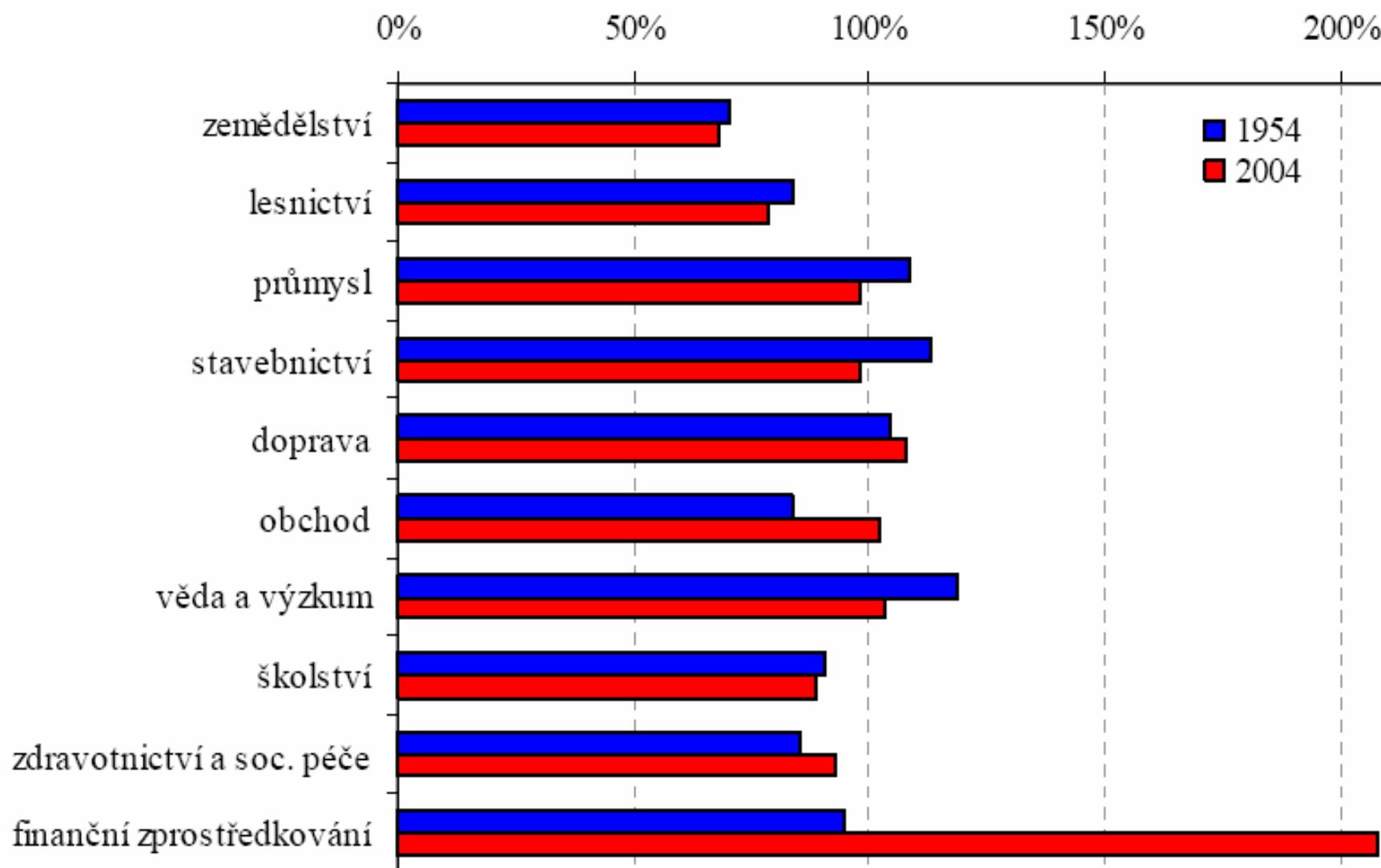
Proč si špičkový fotbalista vydělá více než špičkový chirurg?

Je to správné/morální?

Měli by mít poslanci PS ČR nižší platy?

Měli by být učitelé a úředníci placeni podle výkonu?

Obr. 3: Mzdové relace před padesáti lety a nyní (průměrná mzda = 100 %)

Zdroj: ČSÚ, Federální statistický úřad ČSSR; Výpočet: Patria Online

Determinace příjmů

Hlavní podíl na důchodech z výrobních faktorů představují mzdy.

Determinace mezd:

- **Kompenzující rozdíly ve mzdách** = rozdíl ve výši mezd vyplývající z vyrovnávání nepeněžních charakteristik různých profesí
- **Rozdílná hodnota lidského kapitálu** = (lidský kapitál představuje akumulaci investic do pracovní síly) je určovaná především rostoucí hodnotou kvalifikace; vzdělání se vyplácí
- **Talent, úsilí, náhoda**; jaký je poměr?
- **Alternativní pohled na vzdělání – signalizace schopností**; jaký je poměr získaných schopností a signalizace?
- **Ekonomie superhvězdy** = fenomén vítěz bere vše.
- **Diskriminace** = diskriminace vzniká tehdy, pokud trh nabízí různé příležitosti podobným jedincům, kteří se liší pouze rasou, pohlavím věkem nebo jinými osobními vlastnostmi; diskriminace ze strany zaměstnavatelů a zákazníků
- **Srovnatelná hodnota** = doktrína, podle níž by povolání považovaná za srovnatelná měla být placena stejně.

Příjmy domácností, ČR, 2006

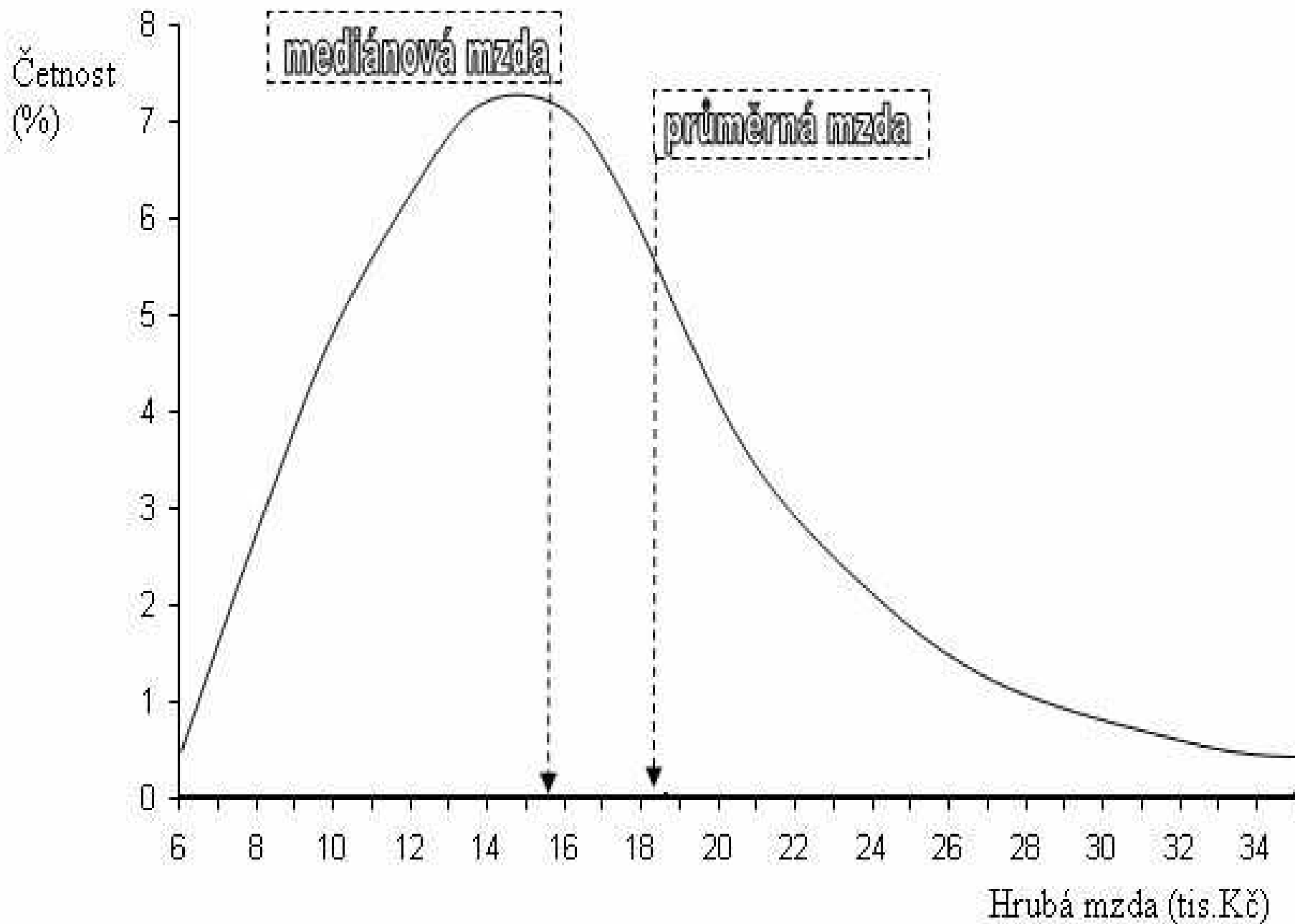
Zdroj: MF ČR

Běžné příjmy:	2.408 mld.
Náhrady zaměstnancům	1.344 mld.
- mzdy a platy	1.015 mld.
- soc. přísp. zaměstnavatelů	329 mld.
Příjmy ze samozaměstnání	485 mld.
Důchody z vlastnictví	101 mld.
Sociální dávky	376 mld.
Ostatní transfery	102 mld.

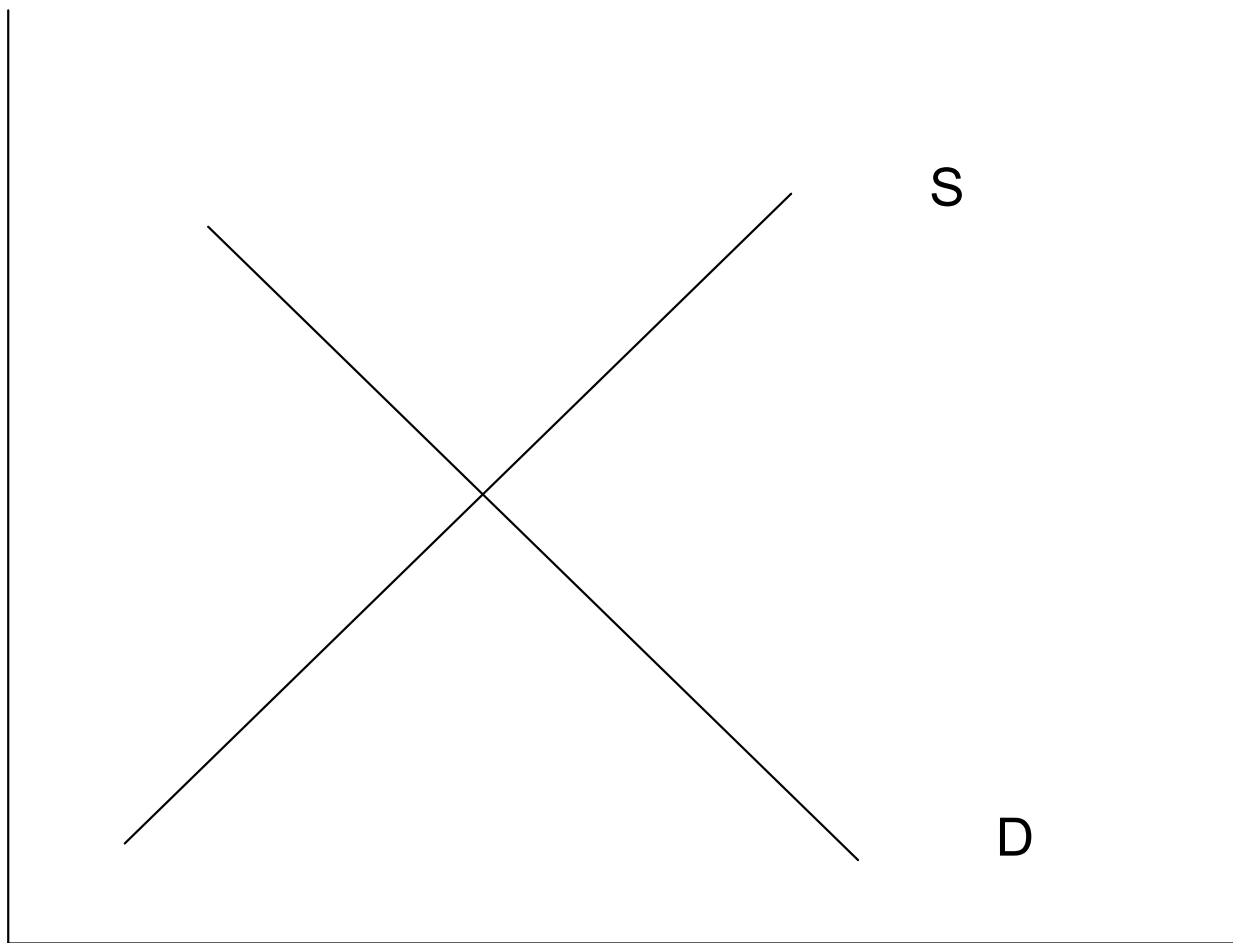
Výdaje domácností, ČR, 2006

Zdroj: MF ČR

Běžné příjmy	2.408
Přímé daně.....	652
- Sociální příspěvky.....	501
- Daně z důchodů a jmění.....	151
Placené transfery.....	127
Disponibilní důchod.....	1.629
Spotřeba.....	1.538
Úspory.....	91

Determinace mezd

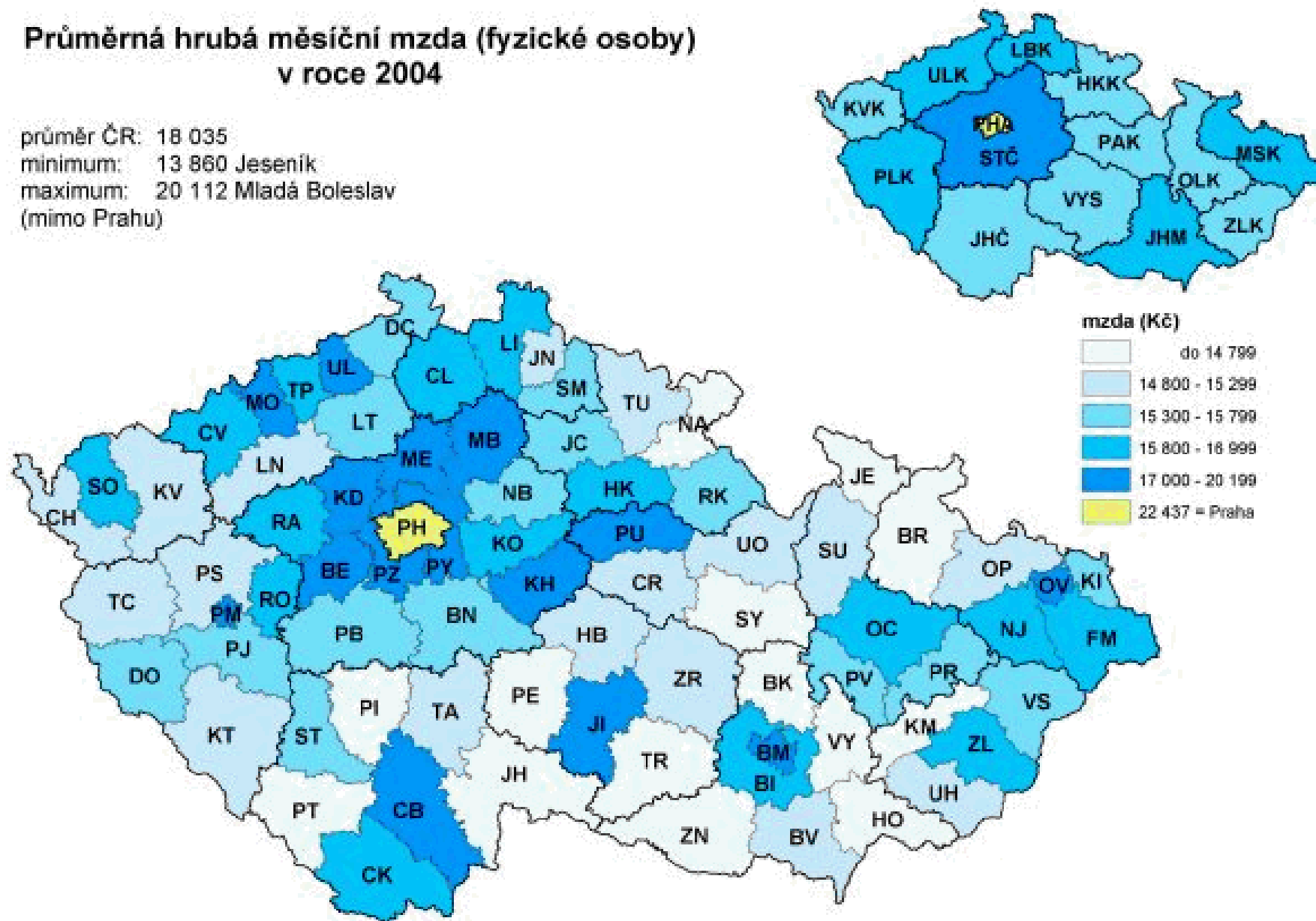

Průměrná hrubá měsíční mzda (fyzické osoby) v roce 2004

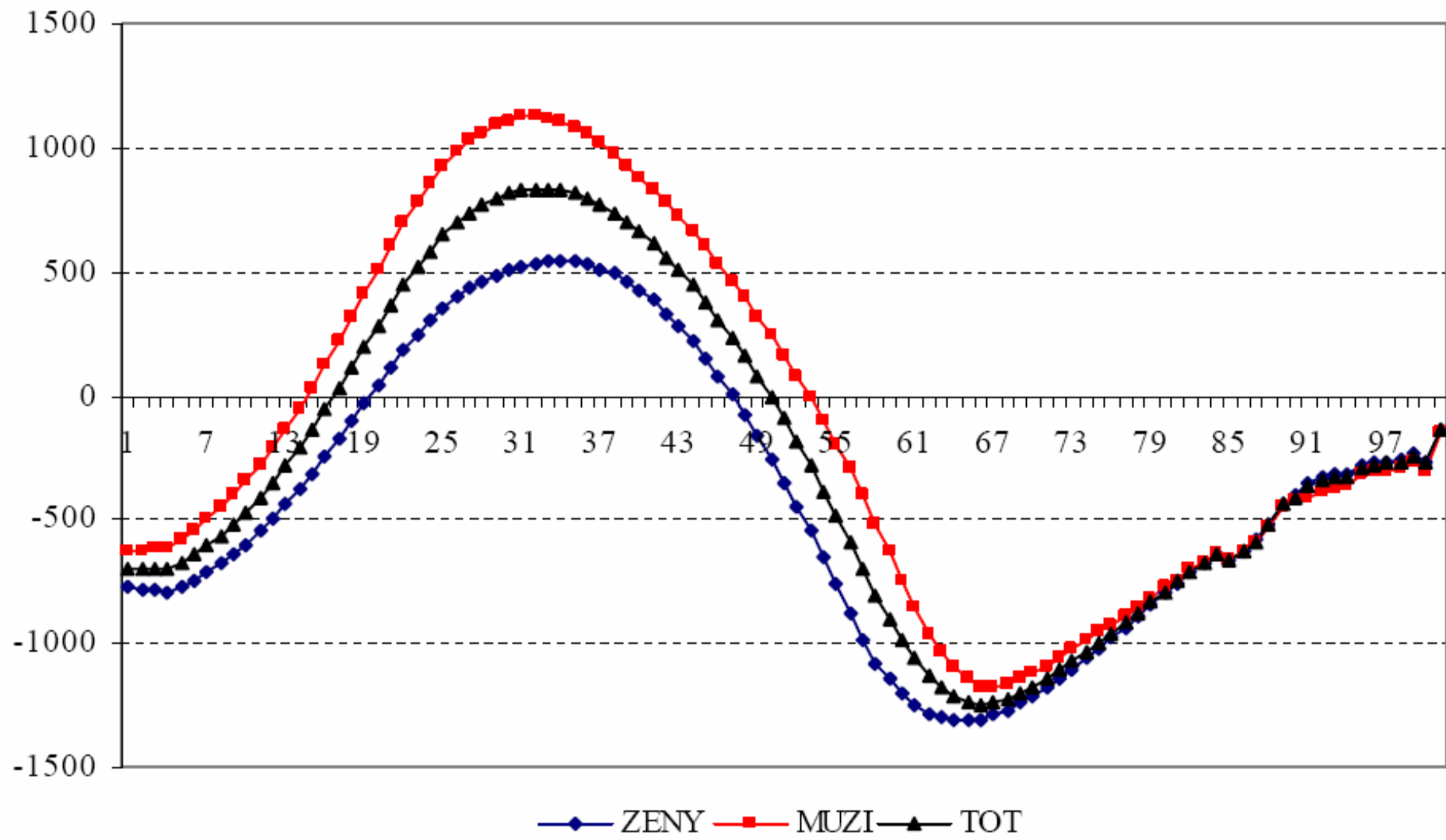
průměr ČR: 18 035

minimum: 13 860 Jeseník

maximum: 20 112 Mladá Boleslav
(mimo Prahu)

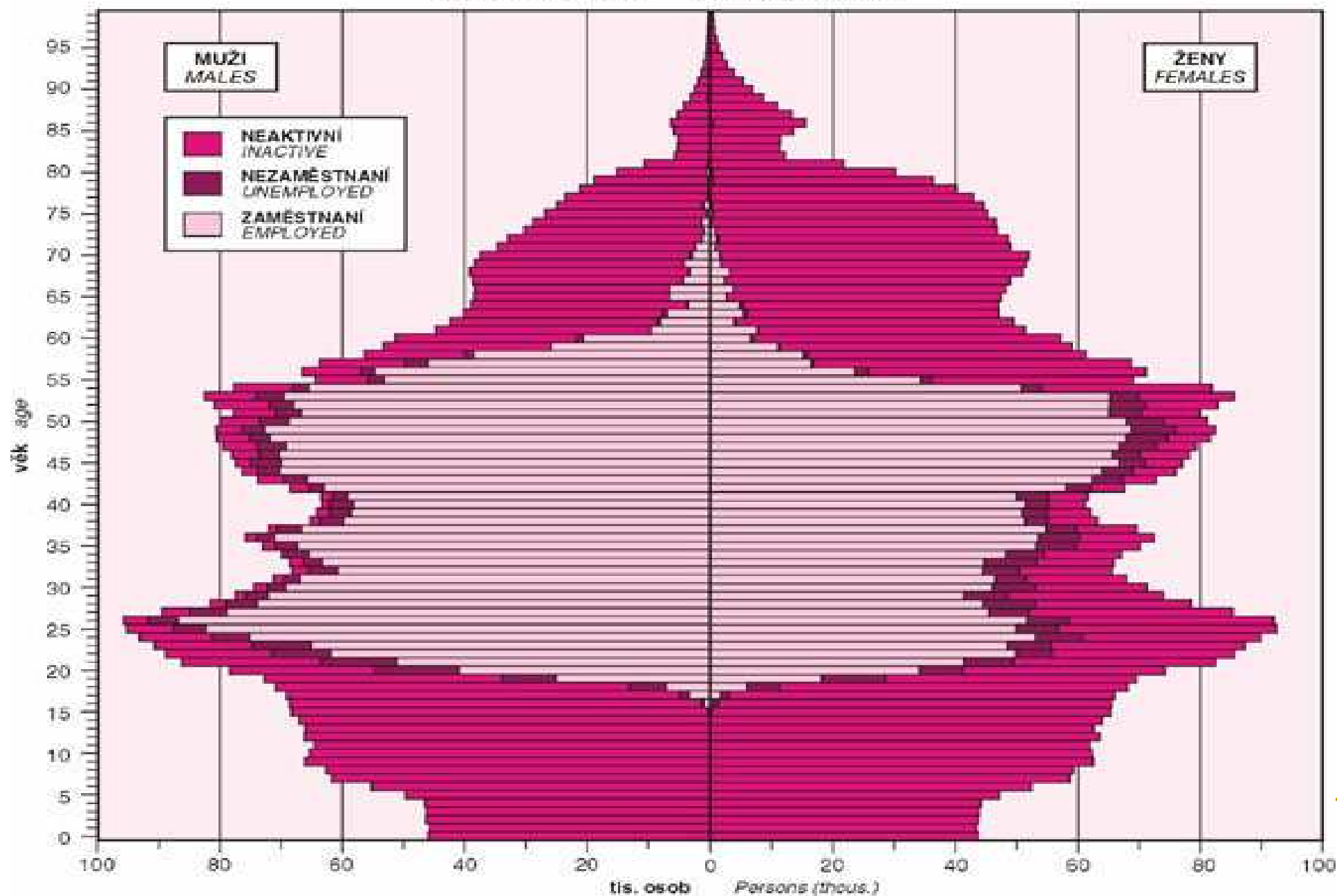
$n_{2002,k}$

EKONOMICKÁ SKLADBA OBYVATELSTVA PODLE VĚKU

ACTIVITY STATUS OF POPULATION BY AGE

4. ČTVRTLETÍ 2000 4th QUARTER 2000

Welfare state

Nicholas Barr: *The Welfare State as Piggy Bank* (2001)

Of the many purposes of the welfare state, two stand out:

- ❑ As a series of institutions that provide poverty relief, redistributive income and wealth, and reduce social exclusion (the Robin Hood function)
- ❑ As a series of institutions that provide insurance and offer a mechanism for redistribution over the life cycle (the piggy bank function)